

ויזרע יצחק

שנה יב'

<p>פרשת "נח" הפטרה: "רני עקרה" ד' חשוון תש"ף</p>	<p>יוצא לאור ע"י מדרשת "ויזרע יצחק" ע"ש יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל</p>	<p>זמני השבת</p> <table border="1"> <tr> <td>כ"ב</td> <td>כ"א</td> <td>כ"א</td> </tr> <tr> <td>16:13</td> <td>16:29</td> <td>16:19</td> </tr> <tr> <td>כניסה</td> <td>17:28</td> <td>17:27</td> </tr> <tr> <td>יציאה</td> <td>18:04</td> <td>18:03</td> </tr> <tr> <td>ר"ת</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	כ"ב	כ"א	כ"א	16:13	16:29	16:19	כניסה	17:28	17:27	יציאה	18:04	18:03	ר"ת		
כ"ב	כ"א	כ"א															
16:13	16:29	16:19															
כניסה	17:28	17:27															
יציאה	18:04	18:03															
ר"ת																	

הגיגים לפרשת השבוע

"את הא-לקים התהלך נזו" (בראשית ו' ט)

מאיר את עינינו ה'תוספת ברכה" ואומר שמצאנו בעוד מקומות במקרא שמשתמשים בפועל "הלך" בעניין עבודת ה'. "ויתהלך חנוך את הא-לקים" (בראשית ה' כב), "הא-לקים אשר התהלכו אבותי לפניו אברהם יצחק" (בראשית מח' טו), וצריך להבין מה קשר ההליכה לעבודת ה'? ומפרש על פי מה שאמרו חז"ל: "דרש בר קפרא, איזו היא פרשה קטנה שכל גופי תורה תלויים בה? זה שנאמר 'בכל דרכיך דעהו' (משלי ג' ו)" (ברכות סג). דהיינו שבכל מקום שאדם הולך עליו לדאוג לא להסיח את דעתו מה' וכמו שכתוב "שויתי ה' לנגדי תמיד" (תהלים טז' ח), וזוהי כוונת הלשונות "התהלך", "התהלכו", שבכל הליכותיהם הם זכרו את ה'. ועל פי זה ניתן להבין את המובא במשנה "אמר רבי עקיבא: שאלתי את רבן גמליאל ואת רבי יהושע באטליו כשהלכנו ליקח בהמה למשתה..." (כריתות טו.), ולא ברור, מדוע מספרת המשנה את המקום ואת הזמן של השאלה, אך לפי מה שהסברנו הכוונה היא להראות לנו שגם כשהולכים לענייני חולין יש לחשוב ולהתעסק בתורה בבחינת "בכל דרכיך דעהו".

"ויאמר א-להים לנזו קץ כל בשר בא לפני וגו' והנני מושזיתם את הארץ" (בראשית ו' יג)

מפרש ה"פנים יפות" את הפסוק על פי פירוש חז"ל את הפסוק: "בקרוב עלי מרעים לאכול את בשרי צרי ואויבי לי המה כשלו ונפלו" (תהלים כד' ב) שאמרו חז"ל שהמשחיתים נבראים מהעוונות של האדם והם נקראים "נגעי בני אדם" הם המקטרגים, כמו שמובא במשנה: "כל העובר עבירה אחת קונה לו קטיגור אחד" (אבות ד' יא), והמקטרגים הם אלו שמשטינים למעלה ותובעים שימצו את הדין על האדם, אבל האמת היא שהקטרוג הזה פועל לרעתם של המקטרגים, כיון שכאשר האדם נענש ומקבל את הדין ממילא המקטרגים נימוחים ומתבטלים. וזה מה שאמר דוד המלך "צרי ואויבי לי" אותם אלו שצוררים ואויבים לבקש עלי את הדין אפילו שבזה יגרמו לעצמם ש"המה כשלו ונפלו". וזו הכוונה גם בפסוק שלפנינו "קץ כל בשר בא לפני" כמבואר בזוהר שהמשטינים נקראים "קץ כל בשר" (נח סב' ב), ומה שכתוב "כי מלאה הארץ חמס מפניהם" הכוונה היא שכיון שהאנשים יקבלו את דינם ממילא גם המשטינים ישחתו, לכן "הנני משחית אותם עם הארץ, שנאמר "הנני משחיתם את הארץ", וזו הבטחה לנח שהקב"ה יטהר את הארץ על ידי המבול.

"צוהר תעשה לתיבה" (בראשית ו' טז)

כוונת הכתוב היא לאבן טובה שנועדה להאיר את התיבה, כפי שדרשו חז"ל. מבואר ב"צוהר המור" שזו הדרך היחידה להאיר את התיבה ואילו באופן אחר יגרום הדבר שיכנסו המים לתיבה. ובא הדבר לרמוז לנח שאף על פי שהעולם חשך, עדיין נשאר אור אחד וצוהר אחד שיאיר את העולם, והכוונה היא לנח ובניו, שלשה עמודי העולם. הרמז לעמודים מצוי במה שצוהר הקב"ה לעשות בתיבה שלוש קומות, "תחתיים שניים ושלישים", כנגד שלשת בניו של נח, והצוהר הוא כנגד נח עצמו. וכוונת הכתוב "ואל אמה תכלנה מלמעלה" היא להורות שתהיה התיבה משופעת כלפי מעלה, לרמוז לו שהוא צריך להמשיך את כוונתו למעלה כנגד ה', להתפלל לפניו עד שתעלה תפלתו לשערי השמים, וזה רמוז בכתוב "ופתח התיבה בצדה תשים".

"נר ה' נשמת אדם" העלון מוקדש לעילוי נשמת כל מתי ישראל ובכללם:

הרה"ג אליהו דרעי זצ"ל בן סוליקה נלב"ע כג' אייר תשע"ז

הרב מאיר אלעזר עטיה בן זוהרה ז"ל נלב"ע ט' אדר ב' תשע"ט

רחל בן חמו בת לונה ז"ל נלב"ע י' חשוון

תנצב"ה

מעוניין לקבל את העלון ישירות לתיבת הדוא"ל שלך? שלח מייל לכתובת: Yossef.Benhamo@gmail.com

העלון מיוסד לעילוי נשמת:

חביבה חיה בנימין בת גורג'יה ז"ל

יצחק בנימין בר שורין ז"ל

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל

נלב"ע יא' ניסן תשס"ז

נלב"ע יג' אדר ב' תשל"ג

נלב"ע יג' אדר ב' תשס"ה

תנצב"ה

"אלה תולדות נזו נזו איש צדיק תמים היה בדורותיו" (בראשית ו' ט')

מסביר ה"נעם אלימלך" שהאדם העוסק בעבודת ה' בכל מעשיו, דהיינו אפילו בדברים הגשמיים כמו אכילה ושתייה, כלומר הוא אוכל ושותה בקדושה, ומתוך כוונה לדחות את הפסולת ולהעלות את הרוחניות שבו, אזי בכל פעם שהוא עולה ובא מבחינה אחרת יתירה זה נקרא בשם "דור" שהבחינה הראשונה שהאדם התנהג בה היא כמו "דור" ואחר שהוא נופל מהבחינה הזאת ומגיע לבחינה אחרת הרי הוא כמו שבא בדור אחר. וזו כוונת הכתוב "דור הולך ודור בא" (קהלת א, ד) שהאדם נופל מהבחינה הראשונה, שהיה מתנהג בה עד הנה, והבחינה הזאת שהולכת ממנו זה "דור הולך ודור בא" שבא לבחינה אחרת. ועוד אמר הכתוב שצריך שיהיה באופן ש"והארץ לעולם עומדת", כלומר שהארציות, דהיינו הגשמיות, צריך להעמיד אותה דהיינו שיהא מתנהג בהם בקדושה וזו כוונת "לעולם עומדת", כלומר לעולם העליון. והאדם המתנהג כך מגיע בכל פעם לבחינה אחרת. אבל מי שאינו מתנהג בקדושה לא שייך בו כל המדובר. הוא אינו עולה כלל לבחינה אחרת. וזהו "דור לדור" (תהלים קמה' ד), שהאדם הרוצה לצאת ולבוא מדור לדור, דהיינו מבחינה לבחינה, "ישבח מעשיך", שצריך לקדש את עצמו כל כך אף בגשמיות עד שגם מעשיו הגשמיים ישבחו את ה'. וזה מה שאומר הכתוב שלפנינו "נח איש צדיק תמים היה בדורותיו", בכל הבחינות שהיו בו, בכל פעם היה "צדיק תמים" בהם וכל זה היה לו מחמת ש"את הא-לקים התהלך נח", כלומר שכל מעשיו היו רק לשם ה' ולכן הלך בכל פעם מבחינה לבחינה.

"קץ כל בשר בא לפני" (בראשית ו' יג')

מסביר ה"כלי יקר" שיש אומרים שהכוונה במילים "קץ כל בשר" היא למלאך המוות המשחית מהנפש עד הבשר ומקרב את קצו של האדם. ואותו המלאך "בא לפני", כדי לבקש רשות מהקב"ה לתת בידו את נפשו של המיועד למות. ומסביר הקב"ה שהטעם הוא שאם אתן רשות אוטומטית למשחית הוא לא יבחין בין צדיק לרשע, לפיכך "הנני משחיתם", רק אני בעצמי, וזאת כדי שלא יהיה גם נח בכלל המושחיתים.

"וינע נזו ככל" (בראשית ז' ה')

"זו ביאתו לתיבה" (רש"י)

מבאר ה"אור החיים" שאין כוונת רש"י לומר שנח בא אל התיבה שהלוא מקרא מלא הוא בהמשך שנאמר "ויבא נח... אל התיבה", ועוד נאמר "בעצם היום הזה בא נח", אלא כוונת הכתוב היא לומר שנח לקח מכל הבהמה הטהורה שבעה שבעה ומהעוף הטהור שבעה שבעה וזה לפי מה שציוה אותו ה'. גם דייק הכתוב ואמר "ככל" ללמד שנח עשה את כל מה שציוה אותו ה', כיון שבפירוט כל הנכנסים לתיבה לא הזכיר הכתוב שמהבהמה הטהורה ומעוף השמים באו שבעה שבעה אלא שנים שנים, ולפי זה היה נראה שנח לא קיים את כל מצות ה' שאמר לו שבעה שבעה, לכן בא הכתוב להודיענו שנח עשה ככל אשר ציוהו ה' ולקח שבעה שבעה מהבהמה הטהורה ומהעוף הטהור.

"ואני הנני מקים את בריתי" (בראשית ט' ט')

לפי ה"ספורנו", הקב"ה כורת ברית עם האנושות בתנאי שאם אתם "לא תשכחו דם נקי", אזי "אני אקים את בריתי שלא לשחת עוד הארץ", אבל אם תחטאו בשפיכת דם נקי, הרי שהדבר יגרום שתשחת הארץ כמו שאומר הכתוב "כי הדם הוא יחניף את הארץ, ולארץ לא יכופר", אבל על שאר העבירות אמנם עונשו של החוטא הוא מלקות, אך הדבר לא יגרום לכך שתשחת הארץ.

"זאת אות הברית אשר אני נותן ביני וביניכם" (בראשית ט' יב')

ואם תשאל מה הטעם בקשת שתהיה אות? מבאר הרמב"ן שהטעם הוא כמו הטעם של "עד הגל הזה ועדה המצבה" (בראשית לא' נב) וכמו הטעם של "כי את שבע כבשות תקח מידי בעבור תהיה לי לעדה" (בראשית כא' ל), שהכלל הוא שכל דבר הנראה שיושם לפני שנים כדי להזכיר להם את העניין הנדור ביניהם נקרא "אות", וכל הסכמה נקראת "ברית", וכן במצות המילה נאמר "והיה לאות ברית ביני וביניכם" (בראשית יז' יא) בגלל ההסכמה למול את כל זרע אברהם. כך גם הקשת מזכירה את הברית.

"לזכור ברית עולם בין א-להים ובין כל נפש וזיה בכל בשר אשר על הארץ" (בראשית ט' טז')

מקשה רבינו החיד"א "בנחל קדומים", מדוע אומר הכתוב שהברית היא "בין א-להים ובין... הארץ" הרי א-לוהים הוא זה שאומר את הדברים על כן היה על הכתוב לומר "ביני ובין... הארץ", מדוע אמר "בין א-להים"? ומתוך בשם רבינו אפרים, שכנראה הברית המדוברת היא בין "מידת הדין" הנקראת א-לוהים, ובין "הארץ". שהקב"ה לא יניח עוד למידת הדין לפגוע בכל העולם בפעם אחת.

לרפואת כל חולי עמו ישראל ובכללם: אליהו בן חמו בר אסתר, יוסף בנימין בר חביבה

הארות והערות ניתן להפנות לטלפון: 052-3268315 או בדוא"ל: Yossef.Benhamo@gmail.com

גמ"ח "יד יצחק": מבחר תפילין רש"י (ספרדי, אשכנזי, איטרי) גמ"ח "בית יצחק": ספרים ל"חנוכת בית" ו"ברית יצחק"

חברת הבקשות "מאיר השחר": לימוד פיוטים ובקשות נוסח מרוקו בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו

מדרשת "ויזרע יצחק": שיעור "דף יומי" בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו בית כנסת "שבת אחים" נוה גן פ"ת 30-21:30

לבירור פרטים ולהשאלה - טלפון: 052-3268315